

Adana-Ceyhan Depreminin Ortaya Koyduğu Gerçekler

27 Haziran 1998 günü saat 16.55 sıralarında meydana gelen 8,3 şiddetinde, merkez üssü Adana-Karataş olduğu belirtilen depremin Adana ve Ceyhan da yarattığı tahribat mesleki açıdan incelenmiştir, incelememizin sonuçları şöyledir;

1. 8,3 (bazı kaynaklara göre 5.9) şiddetindeki bir depremin bu ölçüde büyük hasara neden olması şehircilikteki başarısızlığımızı bir ke? daha kanıtlamıştır.

2. Hasarlarda en belirgin olarak;

- Béton hazırlanmasında (çakıl temizliği ve betonun homojenliği gibi faktörlere) gösterilen duyarsızlık,

- İmalatta eksik dozajda çimento ve demir kullanılması,

- Proje hataları,

- Zemin ve deprem parametrelerinin doğru seçilmemesi,

- Yerleşim yerinin ve yapı/büyüklüklerinin seçiminde jeolojik verilerin gözardı edilmesi,

- Müteahhit hataları

gibi etkenler önemli rol oynamıştır,

3. Adana kent merkezinde hasar gören binalara yardım ulaştırmak başlıbaşına bir sorun oluşturmuş, daracık sokaklar, üstüste evler can kaybının artmasına neden olmuştur,

4. Türkiye bir deprem bölgesi olmasına ve sık sık bu tür felaketlerle karşılaşmaya olmasına rağmen felaketi karşılamada son derece yetersiz plansız ve hazırlıksız olduğu bir kez daha görülmüştür.

ÖNERİLER

1. Doğal afetin bir kader olmadığı hiç, değilse devlet tarafından kabul edilerek süratle ülkemizin bir **AFET HARİTASI** çıkartılmalıdır.

2. Ülkemizin nüfus hareketindeki dinamikleri dikkate alınarak öncelikle büyük kent ve mepropol-

lerin çevrelerinden başlayarak zaman içinde tam ülkenin çağdaş ölçülerde bir **ARAZİ KULLANIM HARİTALARI** hazırlanmalıdır,

3, Yapılaşma ve yerleşim alanlarının seçiminde Arazi Kullanım Haritalarının esas alınmasını sağlayacak yasal bir düzenleme derhal yapılmalıdır.

4, Yapı parametrelerinin belirlenmesinde jeolojik yapı ve zemin etütlerini zorunlu kılan yasa; bir düzenleme çok acil şekilde hazırlanmalıdır.

5, Yapı sigorta sistemine derhal geçilmelidir.

6, Yapımcının sorumluluğunu belirleyecek müteahhitlere sicil verilmesini sağlayacak bir düzenleme yapılmalıdır,

7, Ülkemizdeki tüm şehirlerde tavin edici güç **RANT**'tir. Yakın tedbirlerin yasal prosedürleri yerine getirilse bile uygulanabilmesinin önündeki en büyük engel bu rant sistemi olacaktır. Bu sistem tüm, ülkedeki çarpık kentleşmenin baş sorumlusudur. Hatta sadece kent sistemimizi değil, adeta bir virüs gibi tüm ekonomik, siyasal ve sosyal yaşamımıza nüfuz ederek tüm değerlerimizi tahrip etmektedir. Dünyada bir benzeri pek bulunmayan bu hastalığın da bir kader olmadığı artık kabul edilerek bu haksız ve anlamsız sisteme bif son vermek gerekir. Sistemi yok etmek sanıldığıının aksine son derece kolaydır. Sadece siyasi iradenin karar vermesi yeterlidir. Karar verildiği an sorun bir kılıç darbesi ile kesilmesine halledilecektir.

Mesleki sorumluluğunun bir gereği olarak tüm kamuoyunun bilgisine arz ederim,

Mehmet YILDIRIM

JMO Adana Şubesi Sekreteri